

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-81-T

Datum: 31. oktobar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Bakone Justice Moloto, predsedavajući
sudija Pedro David
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 31. oktobra 2008.

TUŽILAC

protiv

MOMČILA PERIŠIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PODNESKU TUŽILAŠTVA O TUMAČENJU ODLUKE PRETRESNOG
VEĆA OD 15. MAJA 2007. U VEZI S "DOGAĐAJIMA KOJI NISU NAVEDENI U
PRILOZIMA"**

Tužilaštvo:

g. Mark Harmon
g. Daniel Saxon

Obrana:

g. Novak Lukić
g. Gregor Guy-Smith

PRETRESNO VEĆE I (u daljem tekstu: Pretresno veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po delimično poverljivom "Podnesku tužilaštva o tumačenju odluke Pretresnog veća od 15. maja 2007. o primeni pravila 93*bis* i izmeni Optužnice, s poverljivim Dodatkom A i javnim Dodatkom B" (u daljem tekstu: Podnesak) od 29. oktobra 2008. godine i ovim donosi odluku po njemu.

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 15. maja 2007. godine Pretresno veće III, koje je tada postupalo u ovom predmetu (u daljem tekstu: Pretpretresno veće), donelo je "Odluku o primeni pravila 73*bis* i izmeni Optužnice"¹ (u daljem tekstu: Odluka u vezi s pravilom 73*bis*) u kojoj je, između ostalog, naložilo da zahtev za odobrenje Pretresnog veća za izvođenje dokaza o događajima u vezi s tačkama koje se odnose na Sarajevo koji nisu navedeni u prilogima tužilaštvo može da podnese najmanje četiri nedelje pre predviđenog svedočenja. Tužilaštvo u Podnesku traži smernice i objašnjenje izraza "događaji koji nisu navedeni u prilogima" iz Odluke u vezi s pravilom 73*bis* i prilaže primer rezimea svedočenja svedoka, podnet na osnovu pravila 65*ter*, kako bi pokazalo svoje viđenje razlike između događaja koji jesu navedeni u prilogima i onih koji nisu.²

II. ARGUMENTACIJA

2. Prema tumačenju tužilaštva, Odluka u vezi s pravilom 73*bis* odnosi se samo na događaje za koje je u rezimeima svedočenja sadržanih na spisku svedoka tužilaštva na osnovu pravila 65*ter* od 1. marta 2007. godine (u daljem tekstu: rezimei svedočenja na osnovu pravila 65*ter*)³ stoji da nisu navedeni u prilogima. Tužilaštvo tvrdi da Pretpretresno veće u svojoj Odluci u vezi s pravilom 73*bis* nije predvidelo da će se opšti dokazi, vezani za kampanju snajperskih dejstava i granatiranja civilnih žrtava u Sarajevu, smatrati "događajima koji nisu navedeni u prilogima".⁴

3. Po mišljenju tužilaštva, "brižljiva analiza Odluke u vezi s pravilom 73*bis* jasno ukazuje na to da se ta odluka odnosi samo na događaje koji nisu navedeni u prilogima i koji su identifikovani kao takvi u

¹ Odluka o primeni pravila 73*bis* i izmeni Optužnice, 15. maj 2007. godine.

² Vidi poverljiv Dodatak A.

³ Podnesak tužilaštva, par. 4.

⁴ Podnesak tužilaštva, par. 8.

[Rezimeima svedočenja na osnovu pravila 65ter].⁵ U prilog tom tumačenju tužilaštvo primećuje da se u Odluci u vezi s pravilom 73bis navodi sledeće:

- a) da je Pretpresno veće pregledalo rezimee svedočenja na osnovu pravila 65ter “da bi utvrdilo kako tužilaštvo želi da izvede svoje dokaze”;⁶
- b) da se “u Pretpresnom podnesku [...] ne govori o tim događajima koji nisu u prilogima” i da se u fusnotama poziva na paragrafe od 49 do 53 Pretpresnog podneska tužilaštva. U tim paragrafima se ne govori o događajima koji nisu u prilogima, već o “kampanji granatiranja i snajperskog delovanja iz priloga A i B Optužnici”.⁷ Stoga je “na osnovu pregleda tih paragrafa jasno da Pretpresno veće nije smatralo da dokazi vezani za kampanju granatiranja predstavljaju dokaze o ‘događajima koji nisu navedeni u prilogima’”.⁸

4. U odgovoru na Podnesak tužilaštva⁹ odbrana tvrdi da tekst u paragrafima 11, 16 i 17 Odluke u vezi s pravilom 73bis “jasno govori o nameri Veća i postupku kojeg se treba pridržavati”.¹⁰ Odbrana tvrdi da je Pretpresno veće zaključilo da tužilaštvo ne treba da izvodi dokaze vezane za “dugotrajnu kampanju granatiranja i snajperskog delovanja po Sarajevu”. S tim u vezi, odbrana podseća na zaključak Pretpresnog veća da izvođenje opsežnih dokaza o kampanji terorisanja nije opravdano.¹¹

5. Po mišljenju odbrane, namera Pretpresnog veća bila je da “se dokazi ne izvode ako događaji nisu navedeni u određenom broju (tačaka kojima se optuženi tereti i/ili među događajima u prilogima)”.¹² Prema tome, po mišljenju odbrane, Odlukom u vezi s pravilom 73bis obuhvaćeni su svi dokazi o događajima koji se ne pominju u prilogima A i B Optužnici.¹³

6. Odbrana dalje tvrdi da to što se tužilaštvo poziva na rezimee svedočenja na osnovu pravila 65ter ukazuje na zbrku koju je tužilaštvo stvorilo u vezi s događajima koji nisu navedeni u prilogima i

⁵ Podnesak tužilaštva, par. 4-5, gde se poziva na Zahtev tužilaštva da zameni spisak svedoka i rezimee podnete u skladu s pravilom 65ter(E), 28. mart 2008. godine.

⁶ Podnesak tužilaštva, par. 6, gde se poziva na Odluku u vezi s pravilom 73bis, par. 8, 13.

⁷ Podnesak tužilaštva, par. 8-12.

⁸ Podnesak tužilaštva, par. 8.

⁹ Odgovor g. Perišića na Podnesak u vezi s tumačenjem odluke Pretpresnog veća od 15. maja 2007. o primeni pravila 93bis i izmeni Optužnice, s poverljivim Dodatkom A i javnim Dodatkom B, podnet kao javan 30. oktobra 2008. godine (u daljem tekstu: Odgovor).

¹⁰ Odgovor, par. 8, 13 i 14 s relevantnim citatima iz Odluke u vezi s pravilom 73bis.

¹¹ Odgovor, par. 11.

¹² Odgovor, par. 11.

¹³ Odgovor, par. 14.

predloženim dokazima o opštim uslovima u Sarajevu.¹⁴ Konkretno, odbrana primećuje da kategorija nazvana "Snajperska dejstva uopšte" sadrži dva događaja koji nisu navedeni u priložima o kojima će svedok svedočiti, i da "upravo oni predstavljaju te izlišne i nepotrebne dokaze čije je izuzimanje Pretretresno veće naložilo u svojoj odluci".¹⁵

7. Odbrana takođe primećuje da tužilaštvo nije potvrdilo ili razmotrilo činjenicu da je Pretresno veće već uvrstilo u spis 285 činjenica vezanih za Sarajevo o kojima je već presuđeno, koje se "svakako tiču nastojanja 'da se dokaže ta kampanja'".¹⁶

8. Naposljetku, po mišljenju odbrane, ponovno razmatranje ovog pitanja u ovako poznoj fazi je nepravično i štetno po optuženog, koji se oslonio na Odluku u vezi s pravilom *73bis* kad je reč o daljem toku postupka protiv njega.¹⁷

III. DISKUSIJA

9. Pre svega, Pretresno veće se uverilo da su zaključci Pretretresnog veća iz Odluke u vezi s pravilom *73bis* očito utemeljeni na analizi rezimea svedočenja na osnovu pravila *65ter*.¹⁸ U tim rezimeima tužilaštvo je napravilo jasnu razliku između tri glavna polja očekivanog svedočenja: o događajima iz priloga; događajima koji nisu navedeni u priložima i o kampanji snajperskog delovanja i granatiranja.

10. Pretresno veće se stoga slaže s tvrdnjom tužilaštva da se izraz "događaji koji nisu navedeni u priložima", upotrebljen u Odluci u vezi s pravilom *73bis*, odnosi na događaje koji nisu navedeni u priložima i opisani su kao takvi u rezimeima svedočenja na osnovu pravila *65ter*.¹⁹ Pretresno veće takođe smatra da Pretretresno veće nije predvidelo da dokazi vezani za kampanju snajperskog delovanja i granatiranja predstavljaju "događaje koji nisu navedeni u priložima". U prilog tom tumačenju govori to što se Odluka u vezi s pravilom *73bis* poziva na relevantne paragrafe

¹⁴ Odgovor, par. 19.

¹⁵ Odgovor, par. 18-20.

¹⁶ Odgovor, par. 17.

¹⁷ Odgovor, par. 21.

¹⁸ Odluka u vezi s pravilom *73bis*, par. 8.

¹⁹ Podnesak tužilaštva, par. 4.

Pretpretresnog podneska tužilaštva, koji se izričito odnosi na kampanju snajperskog delovanja i granatiranja, ali ne govori o “događajima koji nisu navedeni u prilogima”.²⁰

11. Pretresno veće dalje primećuje da se događaji iz priloga Optužnici moraju posmatrati u kombinaciji s paragrafima 40-46 Optužnice, koji se odnose na “dugotrajnu kampanju granatiranja i snajperskog delovanja po Sarajevu” u kojoj “su ubijene i ranjene hiljade civila”. Shodno tome, da bi tužilaštvo dokazalo te obimne navode, mora mu se omogućiti da izvede dokaze opšte prirode u vezi s kampanjom granatiranja i snajperskog delovanja protiv civila, koja nije obuhvaćena događajima iz priloga A i B Optužnice. To potvrđuje i činjenica da se optuženi u tačkama od 1 do 4 tereti za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti.²¹ Što se tiče ovih drugih, u praksi je uvreženo da tužilaštvo mora da dokaže ne samo krivična dela na kojima se temelje ti zločini (predstavljani događajima navedenim u prilogima), već i postojanje rasprostranjenog ili sistematskog napada na civilno stanovništvo.²²

12. Uz to, Pretpretresno veće je konkretno naložilo tužilaštvu da ne izvodi dokaze o “terorisanju” u vezi s tačkama koje se odnose na Sarajevo. Iako je Pretpretresno veće prihvatilo tvrdnju iz Pretpretresnog podneska tužilaštva da su “priroda i cilj gorepomenute kampanje bili terorisanje civilnog stanovništva Sarajeva”, ono je takođe bilo mišljenja da “to nije opravdanje za izvođenje opsežnih dokaza o tom aspektu kampanje”.²³ Suprotno tvrdnji odbrane, tim zaključkom se tužilaštvu implicitno dopušta da izvede dokaze o drugim aspektima kampanje granatiranja i snajperskog delovanja.

13. Pretresno veće se stoga slaže s Podneskom tužilaštva i smatra da se Odluka u vezi s pravilom 73*bis* odnosi samo na one događaje koji nisu navedeni u prilogima i identifikovani su kao takvi u rezimeima svedočenja na osnovu pravila 65*ter*. To tumačenje se već odražava u dve odluke Pretresnog veća o činjenicama o kojima je već presuđeno vezanim za Sarajevo, u kojima je Pretresno veće formalno primilo na znanje činjenice vezane za kampanju snajperskog delovanja i granatiranja uopšte.²⁴

14. Naposljetku, Pretresno veće naglašava da se ovom Odlukom ni na koji način ne preispituje Odluka u vezi s pravilom 73*bis*. Pretresno veće se takođe uverilo da se ovom Odlukom ne nanosi šteta

²⁰ Odluka u vezi s pravilom 73*bis*, par. 17. Vidi Podnesak tužilaštva, par. 8-12.

²¹ Optužnica, par. 46.

²² Statut Međunarodnog suda, član 5; *Tužilac protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-T, Presuda, 3. mart 2000. godine, par. 98.

²³ Odluka u vezi s pravilom 73*bis*, par. 16 (naglasak dodat).

²⁴ Vidi Odluku po zahtevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u vezi sa Sarajevom, 26. jun 2008. godine; Odluka po drugom zahtevu za formalno primanje na znanje činjenica relevantnih za bazu zločina u vezi sa Sarajevom, 17. septembar 2008. godine.

optuženom jer je on dovoljno unapred bio obavešten putem rezimea svedočenja na osnovu pravila 65ter u kojima se govori o događajima koji nisu navedeni u prilogima, za koje tužilaštvo mora da traži odobrenje Pretresnog veća.

IV. DISPOZITIV

15. **IZ GORENAVEDENIH RAZLOGA, i U SKLADU S** pravilom 54 Pravilnika, Pretresno veće

ODLUČUJE da će se smatrati da se izraz “događaji koji nisu navedeni u prilogima” iz Odluke u vezi s pravilom 73bis odnosi na događaje za koje u rezimeima svedočenja na osnovu pravila 65ter tužilaštva stoji da nisu navedeni u prilogima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Bakone Justice Moloto,
predsedavajući

Dana 31. oktobra 2008.

U Hagu,

Holandija

[pečat Međunarodnog suda]